

Jakten på kvinnene

Bygg og anlegg er en bransje dominert av mannfolk. Men må det nødvendigvis være slik, spør Hans Martin Moxnes i dette innlegget.

PÅ MANDAG

HANS MARTIN MOXNES
direktør for Entreprenørforeningen Bygg - Anlegg (EBA) og BA-spaltist.

Som daglig leder i foreningen som organiserer 65 entreprenørbidrifter i Hordaland og Sogn og Fjordane, er jeg ofte ute der det reises store bygg eller anlegg for bedre samferdsel. Jeg imponeres både av konstruksjonenes kompleksitet og av hvordan de som deltar i produksjonen står på med høy moral i all slags vær. Men en ting savner jeg: Kvinnene!

■ Selvsagt finnes de også i vår bransje, men de er i sørgelig mindretall. Mannsdominansen bekreftes ved besøk på videregående skoler som driver opplæring i bygg- og anleggsteknikk, og på samlinger for læringer i de ulike fagene.

■ En av landets aller største næringer, både i verdiskaping og tall på sysselsatte, rekrutterer nesten utelukkende fra halvparten av befolkningen; det vil si den delen med oddetall som tredje siffer i sitt personnummer.

■ Bare to prosent av landets håndverkere er kvinner, mens de i den totale arbeidsstyrken i bygg- og anleggsnæringen fortsatt kun er representert med åtte prosent. Få, om noen annen bransje, har en tilsvarende

I MINDRETALL: Hans Martin Moxnes mener det må gjøres en innsats for at bygg- og anleggsnæringen skal bli mer attraktiv for kvinner. Moxnes mener flere bør gjøre som Anja Hodneland Gjertsen (bildet) fra Meland. Hun er lærling og satser på en fremtid innen bygg og anlegg. FOTO: NINA BRYN

skjevfordeling mellom kjønnene.

■ Sammen med helse og omsorg nevnes byggenæringen oftest som en sektor med stort behov for fagarbeidere i årene som kommer. Rekruttering har høy prioritet og oppmerksomhet både i den enkelte bedrift og når ledere i bransjen samles på møter og konferanser.

■ Da Hordaland fylkeskommune i forrige måned kunngjorde søkertall til videregående opplæring kunne vi glede oss over at det til Vg1 var 514 elever som hadde bygg- og anleggsteknikk som førstevalg, noe som betyr at veksten fra de tre foregående årene fortsetter. Dette gjenspeiler seg også i tallet på læringer som fortsetter sin opplæring i bedriftene etter to år på skole-

benken, eventuelt ved løsninger som kombinerer teori og praksis frem til fagprøven.

■ Men tenk hvor stort tilfanget både av fagarbeidere og byggingeniører kunne ha vært hvis langt flere jenter hadde gjort som Anja Hodneland Gjertsen fra Meland, som satser på en fremtid i bygg og anlegg.

■ I fjor ble Anja kåret til «Årets lærling» i betongfaget på Vestlandet, basert på en faglig vurdering av hennes innsats og resultater som lærling hos NCC Norge. Anja skal avlegge fagprøve til sommeren, og som elev på TAF-Byggfag på Knarvik videregående skule vil hun da inneha både generell studiekompetanse og fagbrev.

■ For Anja ligger alle karriereveier åpne for et interessant og

godt betalt yrkesliv i en stor og vekstkraftig bransje. Også for en lærling som velger det tradisjonelle løpet som ender opp med fagbrev, er det fullt mulig å videreutdanne seg på en teknisk fagskole eller høgskole.

■ En jobb som tømmer eller betongfagarbeider kan være fysisk krevende, men er altså ikke til hinder for at jenter kan gjøre en minst like god jobb som sine mannlige kollegaer. Det handler om å organisere og tilrettelegge arbeidet i de tilfellene fysiske begrensninger eventuelt har betydning. Dette har man klart i Forsvaret, der veksten i andelen kvinner som avtjener verneplikt i de senere årene har vært formidabel.

■ Likestillingen i samfunnet går fremover - til beste for både kvinner og menn. Men i bygg og anlegg ligger vi kraftig på etterskudd, og må ta oss selv i nakken. Mest av alt må vi endre holdninger og kultur slik at

kvinnene føler seg velkommen og inkludert i næringen. Det gjelder så vel på styre- og ledelsesnivå i bedriftene som ute på byggeplassene.

■ I Norge har kvinner kjempet for sine rettigheter i to hundre år og oppnådd betydelige resultater. I kampen for likestilling i bygg og anlegg er det imidlertid mennene som må gå foran. En begynnelse kan være at vi som representerer entreprenørene setter oss ned sammen med arbeidsgiverorganisasjonene for andre byggfag og fagforeningene, og ser på mulighetene for felles innsats som kan bidra til at næringen blir mer attraktiv for jenter.

■ For vi kan ikke lenger leve med at nesten halvparten av dem som skal bestemme seg for et yrke har satt strek over byggebransjen allerede før de skal treffe sine valg.

” Mest av alt må vi endre holdninger og kultur slik at kvinnene føler seg velkommen og inkludert i næringen.

DAGENS SITAT

” La oss ta et oppgjør med dårlig kinesisk oppførsel, men la det være en plan hvor de straffes - og ikke oss. Dette er den absolutt dummeste måten å gjøre det på

DEN REPUBLIKANSKE SENATOREN BEN SASSE KRITISERER PRESIDENT DONALD TRUMPS HÅNDELSKRIG MED KINA, OG KALLER DET GALSKAP (TWITTER)

BLI MED I DEBATTEN

- Send innlegg til debatt@ba.no. Håndskrevne innlegg sendes til BA-debatt, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen.
- Lengde: 2000 tegn for innlegg, 4500 tegn for hovedinnlegg.
- Innlegg underskrevet med fullt navn blir prioritert. Det kreves også fullt navn for å få publisert kritikk mot navngitte personer. Navn og adresse må følge alle innlegg, også når navnet ikke skal i avisen.
- Innlegg kan bli brukt på ba.no.
- Innlegg blir redigert etter god presseskikk, og kan bli kuttet hvis de er for lange.

Tommy Duesund,
debattansvarlig